

Обавјештење о ступању на снагу новог Закона о порезу на доходак

Обавјештавамо пореске обвезнике да је у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 60 од 30. јула 2015. године објављен Закон о порезу на доходак, који је ступио на снагу 1. септембра 2015. године.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, бр. 91/06, 128/06, 120/08, 71/10, 1/11 и 107/13).

Нови Закон о порезу на доходак постављен је на интернет страници Пореске управе, у рубрици: „Правна акта“.

Најзначајније новине у новом Закону о порезу на доходак, који је ступио на снагу 1. септембра 2015. године

1. ИЗВОРИ ДОХОТКА - Поред обавезе обрачунавања и плаћања порез на доходак од личних примања, самосталне дјелатности, ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, капитала, капиталних добитака, новим Законом о порезу на доходак уведена је обавеза плаћања овог пореза и на доходак из страних извора, као и остали доходак.

2. ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК (ПОЈАМ РЕЗИДЕНТА И НЕРЕЗИДЕНТА) - Поред физичких лица која на територији Републике Српске имају пребивалиште или на територији Републике Српске, непрекидно или са прекидима, бораве 183 или више дана у периоду од 12 мјесеци који почиње или се завршава у односној пореској години, резидентом се сматра и физичко лице које има стално мјесто становања и средиште животних интереса у Републици Српској, док је нерезидент физичко лице које се не сматра резидентом.

3. ПОРЕСКА ОСЛОБАЂАЊА - Нови основи за ослобађање од плаћања пореза:

- једнократна помоћ по основу рођења дјетета коју послодавац исплати запосленом до висине једне просјечне мјесечне нето плате у Републици Српској према посљедњем објављеном податку Републичког завода за статистику,

- једнократна помоћ у случају смрти запосленог или члана његове уже породице, или тешке инвалидности или дуготрајне болести запосленог, до износа три просјечне нето плате у Републици Српској према посљедњем податку Републичког завода за статистику,

- једнократна помоћ за санацију штете настале као посљедица елементарних непогода или природне катастрофе коју послодавац исплаћује запосленом до износа три просјечне нето плате у Републици Српској према посљедњем податку Републичког завода за статистику,

- поклони које дају послодавци за дјецу запослених, старости до 15 година, поводом празника, који износе до 100 КМ по дјетету на годишњем нивоу,
- трошкови припремања топлог obroка у властитим ресторанима код послодавца или топлог obroка испорученог послодавцу од лица регистрованога за услуге кетеринга, а највише до 4,5 КМ дневно по запосленом,
- коначна исплату животног осигурања, осим износа уплаћене премије животног осигурања до 1.200 КМ годишње,
- приходи од дивиденде,
- приходи од продаје покретних ствари кориштених у личне сврхе.

Нови Закон о порезу на доходак, у односу на претходно законско рјешење, не предвиђа право на ослобађање од плаћања пореза на доходак за сљедећи доходак:

- накнаде за признавања трошкова пресељења у сврху промјене мјеста запослења исплаћене до висине по посебним прописима,
- плате запослених у случају да их послодавац запосли након ступања на снагу овог закона, а који се налазе на евиденцији незапослених Завода за запошљавање Републике Српске најмање годину дана непрекидно и уколико имају више од 50 година живота.

4. УМАЊЕЊЕ ПОРЕСКЕ ОСНОВИЦЕ ПОРЕЗА НА ДОХОДАК – Основица пореза на доходак умањује се за:

- 1) износ уплаћеног пензијског доприноса за добровољно пензијско осигурање до 1.200 КМ годишње и
- 2) износ уплаћене премије животног осигурања код друштва за осигурање које посједује дозволу Агенције за осигурање Републике Српске, до 1.200 КМ годишње.

Основица пореза на доходак од личних примања умањује се за:

- 1) лични одбитак пореског обвезника у износу од 2.400 КМ на годишњем нивоу,
- 2) 900 КМ, на годишњем нивоу, по сваком издржаваном члану уже породице,
- 3) износ камате плаћене на стамбени кредит.

5. ДОХОДАК ОД ЛИЧНИХ ПРИМАЊА - Доходак од личних примања издвојен је као посебан извор дохотка којег чине сва директна и индиректна плаћања из радног односа, која обухватају: исплате бруто плате и друге бруто исплате запосленом, укључујући регрес, топли оброк, плаћање прековременог рада, бонусе, накнаде и додатке на услове рада, посредне олакшице, односно продају добара или услуга по цијени нижој од тржишне, давање бескаматних позајмица или позајмица по каматној стопи нижој од банкарске, ослобађање од дужничке обавезе или опрост дуга, уступање на коришћење имовине пореског обвезника без накнаде или по цијени нижој од тржишне, плаћања која врши послодавац у корист запосленог или било ког члана његове породице, укључујући трошкове живота, станарину, комуналије, плаћања за трошкове

репрезентације, трошкове туристичких путовања, кориштење службеног возила у приватне сврхе, било које плаћање или поврат трошкова које оствари запослени, поклоне које је послодавац дао запосленом, вриједност акција примљених без накнаде, бонусе и награде за добро обављен посао, друге исплате и користи из радног односа уколико нису ослобођене или другачије опорезоване у складу са овим законом.

6. ДОХОДАК ОД САМОСТАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ - Према одредбама новог Закона, у приходе од самосталне дјелатности укључују се приходи из предузетничке дјелатности, пољопривреде, шумарства и риболова и самосталних занимања. Самостална занимања у смислу овог закона су професионалне дјелатности физичких лица која су по том основу регистрована у одговарајућем регистару, а нарочито адвокати, нотари, инжењери, архитекти, порески савјетници, стечајни управници, тумачи, преводиоци, новинари, умјетници, спортисти и друга слична занимања.

Расходи који се могу одбити од прихода су плаћени трошкови у току једног пореског периода који су повезани са обављањем те самосталне дјелатности, као општа одредба за признавање трошкова у односу на претходни Закон није битно промјењена.

Трошкови obroка, путни трошкови, дневнице, трошкови превоза на и са посла могу се признати у расходе само уколико су на њих плаћени припадајући порез и доприноси у складу са Законом.

Статус малог предузетника не може добити физичко лице које обавља професионалну дјелатност, тј. адвокати, нотари, инжењери, архитекти, порески савјетници, стечајни управници, тумачи, преводиоци, новинари, умјетници, спортисти и друга слична занимања.

7. ДОХОДАК ОД АУТОРСКИХ ПРАВА, ПРАВА СРОДНИХ АУТОРСКОМ ПРАВУ И ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ - Новим Законом о порезу на доходак прецизиране су врсте прихода које се сматрају ауторским правом, правом сродним ауторском праву и правом индустријске својине, те висина нормираних трошкова који се признају приликом утврђивања пореске основице. Законом није прописано право на умањење пореске основице за износ стварних трошкова који су неопходни за остварење прихода по овом основу.

8. ДОХОДАК ОД КАПИТАЛА – Новим Законом о порезу на доходак, приход од дивиденде, као и приход од продаје покретних ствари које су кориштене у личне сврхе, изузет је од опорезивања. Приликом утврђивања пореске основице од дохотка се одбијају нормирани трошкови у висини од 20% од тог прихода, с тим што, за разлику од претходног законског рјешења, новим законом није прописано право на умањење пореске основице за износ стварних трошкова које је закуподавац имао у вези са имовином коју је дао у закуп. Такође, приликом утврђивања прихода од издавања непокретне имовине, ако није наведен износ закупнине у уговору или уколико нема уговора, Пореска управа утврђује приход у висини тржишне цијене закупа.

9. ДОХОДАК ОД КАПИТАЛНИХ ДОБИТАКА - Капитални добитак представља позитивну разлику између продајне цијене права и имовине и њене набавне вриједности, којег

обвезник оствари продајом, односно другим преносом са или без накнаде... Дакле, новим Законом прописана је обавеза плаћања пореза на доходак од капиталног добитка и приликом преноса имовинских права без накнаде (нпр. поклон, продаја наслеђене имовине).

10. ОСТАЛИ ДОХОДАК - Под појмом „остали доходак“ подразумевају сви приходи које физичко лице оствари по било ком основу осим дохотка оствареног од личних примања, самосталне дјелатности, ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, капитала, капиталних добитака и страних извора, уколико није ослобођен од опорезивања. Остали доходак обухвата приходе из различитих уговорних односа (изузев радног односа), приходе постављених, изабраних, именованих лица, приходе професионалних спортиста, приходе тумача, вјештака и естрадних умјетника и др. Такође, под појмом осталог дохотка подразумевају се и дохоци остварени из других, било којих извора, а који представљају разлику у вриједности имовине физичког лица на крају и на почетку пореске године.

11. ДОХОДАК ИЗ СТРАНИХ ИЗВОРА - Законом се уводи опорезивање дохотка из страних извора, а обвезник је физичко лице које по одредбама овог закона оствари доходак по било ком основу, односно по основу рада, имовине, осигурања и капитала изван граница БиХ и ако има стално мјесто становања и средиште животних интереса у Републици Српској.

Сматра се да лице има стално мјесто становања уколико директно или индиректно у свом власништву или у закупу има стан, кућу или другу стамбену јединицу у Републици Српској која није намјењена за краткотрајни боравак, док средиште животних интереса може имати лице које испуњава најмање један од сљедећих услова:

- 1) власништво над непокретностима чија тржишна вриједност прелази 300.000 конвертибилних марака,
- 2) ефективна економска веза са Републиком Српском,
- 3) власништво над удјелом у капиталу привредног друштва у вриједности више од 100.000 КМ,
- 4) брак или ванбрачна заједница са држављанином Републике Српске, односно БиХ,
- 5) рад уз издату радну дозволу или
- 6) школовање, односно образовање.

Порез на доходак плаћа се годишње у апсолутном и то за пријављени годишњи доходак:

- до 2.000.000 КМ, порез износи 150.000 КМ
- преко 2.000.000 КМ до 1.000.000 КМ, порез износи 250.000 КМ
- преко 10.000.000 КМ до 20.000.000 КМ, порез износи 500.000 КМ
- преко 20.000.000 КМ до 30.000.000 КМ, порез износи 600.000 КМ

- преко 40.000.000 КМ до 50.000.000 КМ, порез износи 700.000 КМ и

- преко 50.000.000 КМ, порез износи 800.000 КМ.

12. ПРОМЕТ ИЗМЕЂУ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА - Код трансакција између повезаних и неповезаних лица примјењује се правило тржишне цијене, с тим да ако обвезник послује са повезаним лицем, приликом примјене пореских прописа примјениће се следећа правила:

- било који добитак остварен са повезаним лицем представља добитак који се укључује у пореску основицу,

- било који губитак који настане пословањем са повезаним лицем не може се одбити од пореске основице.

Повезаним лицима сматрају се лица која имају посебну везу која може материјално утицати на економске резултате трансакције између њих, с тим што посебне везе подразумијевају везе између лица која су:

- пословни партнери,

- у односу послодавац - запослени,

- чланови уже и шире породице, укључујући супружнике, директне претке и потомке, сестре и браћу, супружниковог брата и сестру, сестру и брата родитеља или супружникових родитеља.

13. ПРАВИЛНИЦИ - Министар финансија ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети:

1) Правилник о поступку и начину остваривања права на ослобађање и умањење пореске основице пореза на доходак,

2) Правилник о садржају и начину вођења књига и евиденција и правила за усклађивање прихода и расхода од самосталне дјелатности

3) Правилник о врсти и висини трошкова неопходних за остваривање прихода по основу ауторских права, права сродних ауторским правима и права индустријске својине,

4) Правилник о условима, начину и поступку остваривања права на опорезивање свјетског дохотка,

5) Правилник о начину утврђивања тржишне вриједности трансакција између повезаних лица и

6) Правилник о облику и садржају пореских пријава и пореске картице.

Обавјештење за пореске обвезнике о укидању права на ослобађање од плаћања пореза на доходак

Обавјештавамо пореске обвезнике - послодавце да одредбама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, бр. 60/15), који ступа на снагу 1. септембра 2015. године, није предвиђено право на ослобађање од плаћања пореза на доходак на плате запослених лица која имају више од 50. година живота а које је послодавац запослио након ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, бр. 1/11), односно након 1. фебруара 2011. године, те који су се налазили на евиденцији незапослених Завода за запошљавање Републике Српске најмање годину дана непрекидно.

Сходно наведеном, уплатиоци доприноса (послодавци) који су у Јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса пријавили лица (обвезнике доприноса) на основ осигурања: Радни однос са лицем преко 50 година живота које има право на ослобођење од пореза на доходак (бројчана ознака – шифра основа осигурања: 40), потребно је да исте, путем Обрасца ПДЗ100 - Пријава/Промјена/Одјава уплате доприноса, одјаве са наведеног основа осигурања, са 31. августом 2015. године, те да их пријаве на одговарајући основ осигурања којим се у Јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса успоставља радни однос, почевши од 1. септембра 2015. године. године.

Обавјештење пореским обвезницима о остваривању права на умањење пореске основице по основу камате плаћене на стамбени кредит и уплаћене премије животног осигурања

1. Обавјештавају се порески обвезници који остварују право на умањење пореске основице пореза на доходак по основу камате плаћене на стамбени кредит (порески обвезници којима је пореска управа издала Пореску картицу – извод за умањење пореске основице за 2015. годину на Обрасцу 1001/1), да право на умањење немају порески обвезници који остварују право на субвенцију по истом основу из буџета Републике или буџета јединица локалне самоуправе, почевши од 1. септембра 2015. године, када је на снагу ступио нови Закон о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, бр. 60/15).

Имајући у виду наведено, позивају се порески обвезници који остварују право на умањење пореске основице по основу камате плаћене на стамбени кредит, а који по истом основу остварују право на субвенцију из буџета Републике Српске или буџета јединица локалне самоуправе (нпр. субвенција каматне стопе на стамбене кредите за младе и младе брачне парове коју одобрава Министарство породице, омладине и спорта Републике Српске), да надлежној подручној јединици Пореске управе поднесу захтјев за издавање измијењене пореске картице за 2015. годину, на Обрасцу 1001, за порески период од 01.09.2015. године до 31.12.2015. године, на којем неће бити

исказано умањење пореске основице по основу камате плаћене на стамбени кредит.

2. Новим Законом о порезу на доходак уведено је право на умањење пореске основице пореза на доходак по основу уплаћене премије животног осигурања код друштва за осигурање које посједује дозволу Агенције за осигурање Републике Српске, до 1.200 КМ годишње.

С тим у вези, до доношења правилника којим се прописује облик и садржај пореских пријава и пореске картице, поступак за издавање пореске картице – извода за умањење пореске основице, по основу уплаћене премије животног осигурања, покреће се подношењем важећег захтјева за издавање пореске картице на Обрасцу 1001, у којем се, у одјелку 4 – Умањење пореске основице, у редном броју 3, ручно прецртају ријечи“ Уплаћени пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање“, те ручно уписују ријечи: „Премија животног осигурања“ и износ премије животног осигурања који ће се плаћати у години (пореском периоду) за који се захтјев подноси, а који не може бити већи од 1.200 КМ на годишњем нивоу.

Порески обвезници који већ остварују право на умањење пореске основице по другом основу (нпр. по основу камате плаћене на стамбени кредит или по основу издржаваних чланова уже породице) надлежној подручној јединици Пореске управе поднесе захтјев за издавање измијењене пореске картице за 2015. годину, на Обрасцу 1001.

Напомињемо да се пореска картица у сврху умањења пореске основице издаје за порески период који почиње првог дана наредног мјесеца у односу на мјесец подношења захтјева за издавање пореске картице.

Уз образац захтјева, порески обвезник (осигураник живота) дужан је да надлежној подручној јединици Пореске управе достави уговор о животном осигурању (оригинал или овјерена фотокопија) који је закључен са друштвом за осигурање које посједује дозволу Агенције за осигурање Републике Српске и доказ од друштва за осигурање са којим је закључен уговор о износу премије животног осигурања која ће се плаћати у години (пореском периоду) за који се захтјев подноси.

Регистар друштава за осигурање из Републике Српске и Регистар филијала друштава за осигурање из Федерације, која посједују дозволу Агенције за осигурање Републике Српске, објављен је на службеној интернет страници Агенције за осигурање Републике Српске: www.azors.rs.ba, у рубрици: Учесници на тржишту, подрубрика: Регистар друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ.

[Примјер захтјева за издавање измијењене пореске картице за 2015. годину на Обрасцу 1001](#), пореског обвезника који је на основу издате пореске картице, до 01.09.2015. године, остваривао право на умањење пореске основице за два члана уже породице (дијете млађе од 18 година и супружник) и плаћене камате на стамбени кредит а истовремено остварује право на субвенцију каматне стопе на стамбени кредит за младе брачне парове, и који од 01.09.2015. године стиче право на умањење пореске основице по основу уплаћене премије животног осигурања код друштва за осигурање које посједује дозволу Агенције за осигурање Републике Српске од 100 КМ мјесечно.